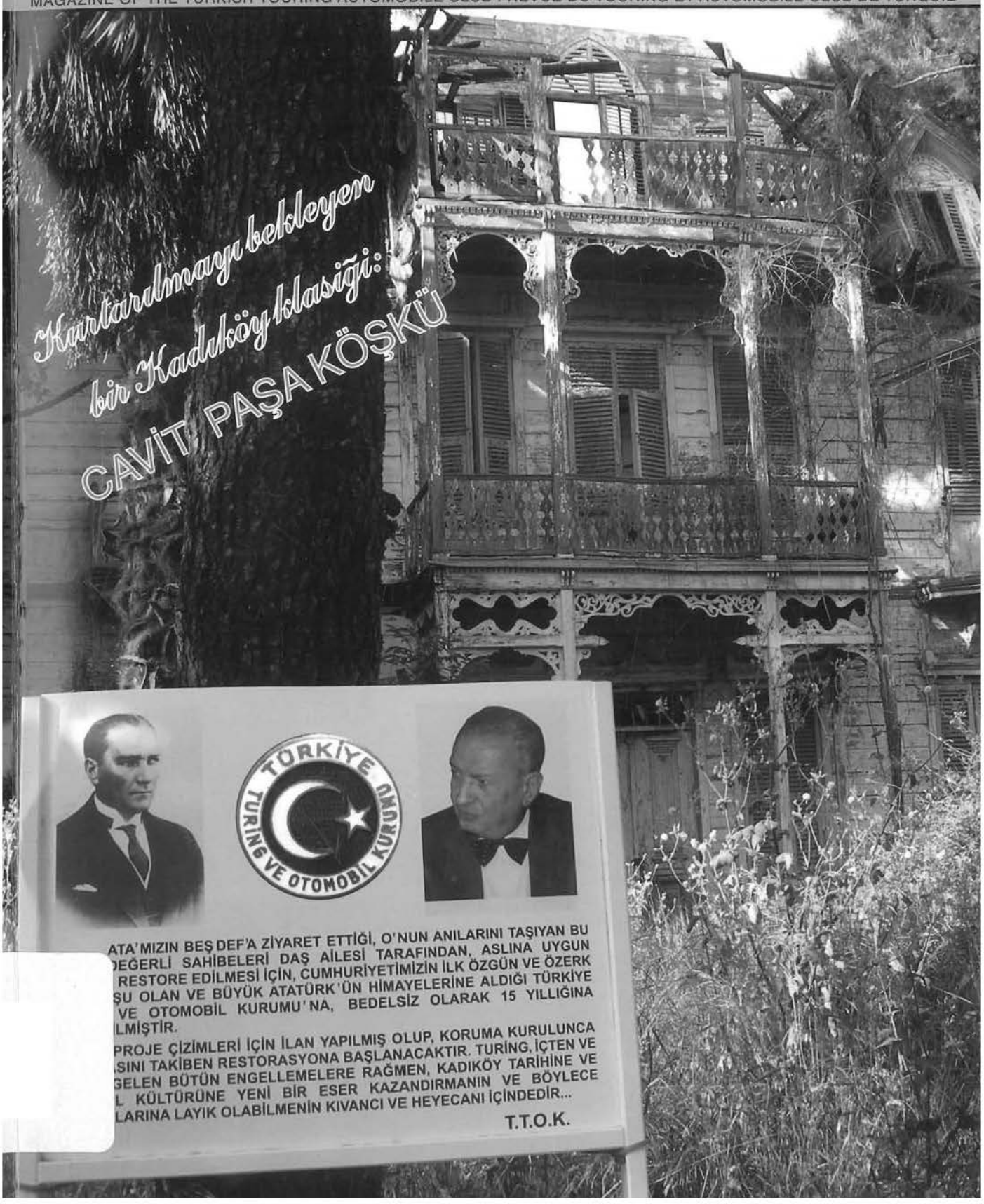
TÜRİNG®

Yıl: 2009 - Sayı: 373

TÜRKİYE TURİNG VE OTOMOBİL KURUMU BELLETENİ

MAGAZINE OF THE TURKISH TOURING AUTOMOBILE CLUB . REVUE DU TOURING ET AUTOMOBILE CLUB DE TURQUIE

Kurtarılmayı bekleyen bir Kadıköy klasiği: CAVİT PAŞA KÖŞKÜ

Bir kese altına alınan uçsuz bucaksız arazide kalan tek yapı:

Cavit Paşa Köşkü

ÖMER KIRKPINAR

Cavit Paşa Köşkü; İstanbul'un en güzel semtleri Suadiye ile Bostancı arasında, Bağdat Caddesi üzerinde yılların ve doğanın acımasızlığına yenik düşmüş, yorgun bir köşk. Son sahipleri Daş ailesi tarafından değerli mâlikler, kültür ve sanat aşıkları Doç. Dr. Ceylan Daş ile Hidayet Daş'ın zarif ve duyarlı jestleriyle bir protokolle 15 yıllığına Kurumumuza bedelsiz devredilen bu köşkle ilgili bilgiyi geçtiğimiz sayıda vermiştik.

18.yy sonu ile 19.yy başı bir Osmanlı eseri olan Cavit Paşa Köşkü'nün, (Prof. Dr. Semavi Eyice'nin verdiği bilgiler doğrultusunda) belli bir üslûbu yok. Bu tür köşklerin o dönemde çevrede çok sıkça görüldüğünü, özellikle fazla kar tutmasın diye dik çatı tarzında yapıldığını ve İsviçre evlerinin esin kaynağı olduğunu da, yine Semavi Hoca'dan öğreniyoruz.

Büyük Önder Atatürk'ün de 5 kez gelip davetlere katıldığı

TÜRKİYE
TURİNG VE OTOMOBİL KURUMU
ATA'MIZIN BEŞ DEF'A ZİYARET ETTİĞİ, O'NUN ANILARINI TAŞIYAN BU KÖŞK, DEĞERLİ SAHİBELERİ DAŞ AİLESİ TARAFINDAN, ASLINA UYGUN ŞEKİLDE RESTORE EDİLMESİ İÇİN, CUMHURİYETİMİZİN İLK ÖZGÜN VE ÖZERK KURULUŞU OLAN VE BÜYÜK ATATÜRK'ÜN HİMAYELERİNE ALDIĞI TÜRKİYE TURİNG VE OTOMOBİL KURUMU'NA, BEDELSİZ OLARAK 15 YILLIĞINA DEVREDİLMİŞTİR.
PROJE ÇİZİMLERİ İÇİN İLAN YAPILMIŞ OLUP, KORUMA KURULUNCA ONANMASINI TAKİBEN RESTORASYONA BAŞLANACAKTIR. TURİNG, İÇTEN VE DIŞTAN GELEN BÜTÜN ENGELLEMELERE RAĞMEN, KADIKÖY TARİHİNE VE İSTANBUL KÜLTÜRÜNE YENİ BİR ESER KAZANDIRMANIN VE BÖYLECE KURUCULARINA LAYIK OLABİLMENİN KIVANCI VE HEYECANI İÇİNDEDİR...
T.T.O.K.

köşk, önce selamlık olarak kullanılmış. Cavit Paşa'nın çocukları ve torunları bu köşkte doğup büyümüşler.

"Verilen yanlış bir bilgi, sizi doğru bilgiye götürür" sözünü bu süre içinde aynen yaşadık. Yaşadık diyorum, zira köşke adını veren Cavit Paşa'nın Yıldız Komutanı değil, II. Abdül-hamit döneminde Yıldız Komutanı olan Müşir (Mareşal) İsmail Şevket Paşa'nın oğlu olduğunu öğrendik. Demek ki kaynaklar bazen yanlış bilgilendirme de yapabiliyor. Cavit Paşa, İsmail Şevket Paşa'nın iki oğlundan biri. Diğer oğlu ise Hüseyin Mazhar Paşa. Doğru bilgi; "Cavit Paşa'nın Yıldız Komutanı değil, Ferik (Tümgeneral) rütbesi ile II. Ab-dülhamit'in Paşası olduğu" şeklinde. Bunu da burada düzeltmiş oluyoruz.

CAVİT PAŞA

1867-68 / 1923 yılları arasında yaşamış olan Cavit Paşa ile ilgili "Bu bilgilere nereden ulaştınız?.." diye sorarsanız, hemen cevap verelim: Bugün hayatta olan en yakın akrabalarından. Biz onları bulmadık, onlar bizi buldu ve aşağıda biraz daha açacağımız doğru bilgileri verdi. Ama hemen şunu belirtmekte yarar görüyoruz: Aile müthiş bir soy kütüğüne sahip. (II. Mahmut dönemi, Şeyh-ül İslâm Âşirefendi'nin ağabeyi Nâşir "Bâhir" Paşa soyundan gelen Sabiha Hanım'ın oğlu İbrahim Cavit Paşa'dır.) Burada birkaç satırla bunu anlatmak mümkün değil. Bunun için çok sayfalı bir kitap yazılır.

Gelelim doğru bilginin kaynağına... Paşanın soy kütüğünü uzun araştırmalar sonucu ortaya çıkaran Tunç-Fevvare Timurkan çifti. Diğer bir kaynak; Göksel Suner. Cavit Paşa'nın kızlarından Mâide Hanım'ın oğlu merhum Dr. Sabih Suner'in eşi.

Cavit Paşa'nın torunu olan Sabih Suner bu köşkte büyümüş. Dr. Suner, aynı zamanda Üsküdar'daki eski Polis Hastanesi (Bugünkü Üsküdar Devlet Hastanesi)'nin ilk Başhekimi. Soy kütüğü bununla bitmiyor. Mâide Hanım'ın bir de kızı var. Adı: Leyla Dener. O da Cavit Paşa Köşkü'nde doğmuş. Cavit Paşa'nın diğer kızları Mâcide ve Câvide merhumeler. Mâcide Hanım'ın çocukları ise merhum Yusuf Erkmen, merhumeler Huriye Devletoğlu ve Berrin Timurkan. Câvide Hanım'ın kızları ise, Nurcaner Tarfilli ve Nurhayat Tümer.

Cavit Paşa'nın torunu merhum Dr. Sabih Suner (Sabih Suner 1924'de doğduğunda, Cavit Paşa ilk erkek torununu göremeden vefat ediyor) ile eşi Göksel Hanım akraba. şöyle ki; Müşir İsmail Şevket Paşa'nın torun çocuğu Dr. Sabih Suner ile yine Şevket

Köşkün sahibi, II. Adülhamit döneminde Yıldız Komutanı Müşir İsmail Şevket Paşa'nın iki oğlundan biri olan Cavit Paşa. Diğer oğlu ise Hüseyin Mazhar Paşa. Doğru bilgi; Cavit Paşa'nın Yıldız Komutanı değil, Ferik rütbesiyle II. Abdül-hamit'in Paşası olduğu şeklinde.

1920'li yıllarda Cavit Paşa Köşkü'nün cepheden görünüşü. Bahçe kapısı önünde duran küçük çocuk, Cavit Paşa'nın torunu Sabih Suner. Yanda; Cavit Paşa ve kızı Mâide Hanım köşkün bahçesinde. Mâide Hanım Dr. Sabih Suner ve Leyla Dener'in annesi, Göksel Hanım (Suner)'ın da kayınvalidesi...

Paşa'nın kardeşi Tevfik Paşa'nın torununun torunu Göksel Hanım ile evleniyor.

Böylece Bugüne kadar devam eden soy kütüğüne, burada nokta koyalım.

Doğru bilgiler su gibi akıp gidiyor. Merhum Dr. Sabih Suner'in eşi Göksel Suner ilginç bir noktaya değiniyor: Bugün Cavit Paşa Köşkü'nün bulunduğu yer ile burasının tren yoluna kadar

devam eden ve iki sokak arasında kalan uçsuz bucaksız arazi bir kese altına alınmış.

Hikayesi de şöyle: İsmail Şevket Paşa'nın oğlu Cavit Paşa'ya II. Abdülhamit Sadaret Mührü'nü veriyor ve Anadolu'da bulunan önemli bir kişiye verilmesini istiyor. Cavit Paşa da o kişiye Sadaret Mührü'nü teslim ediyor ve karşılığında kendisine bir kese altın veriliyor. Cavit Paşa'nın babası İsmail Şevket Paşa bu bir kese altına sözünü ettiğimiz araziyi satın alıyor. Araziye yaptırılan köşklerden arkadaki Şevket Paşa, öndeki de Cavit Paşa'nın kendisine yaptırdığı ve bugün Turing'e devredilen köşk olarak anılıyor.

KÖŞK'ÜN BAHÇESİNDEKİ T.T.O.K. NOTU

Kurumumuz restorasyon çalışmaları için gerekli başvuruları ve hazırlıkları yaparken, köşkün Turing'e devri ile ilgili bir yazı da bahçeye konuldu. Atatürk ve Çelik Gülersoy'un fotoğraflarının bulunduğu yazı şöyle:

CAVİT PAŞA'nın Abdullah Frères imzalı bir stüdyo fotoğrafı.

"Ata'mızın 5 defa ziyaret ettiği, O'nun anılarını taşıyan bu köşk, değerli sahibeleri Daş ailesi tarafından, aslına uygun şekilde restore edilmesi için, Cumhuriyetimizin ilk özgün ve özerk kuruluşu olan ve Büyük Atatürk'ün himayelerine aldığı Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu'na, bedelsiz olarak 15 yıllığına devredilmiştir.

Proje çizimleri için ilan yapılmış olup, koruma Kurulu'nca onanmasını takiben restorasyona başlanacaktır. Turing, içten ve dıştan gelen bütün engellemelere rağmen, Kadıköy tarihine ve İstanbul kültürüne yeni bir eser kazandırmanın ve böylece kurucularına layık olabilmenin kıvancı ve heyecanı içindedir...

T.T.O.K."

GAZETE KADIKÖY Yıl: 8 Sayı: 470 ■ 6 ŞUBAT - 12 ŞUBAT 2009 ■ 20 Ykr. HABER

TURİNG tarihimize sahip çıkıyor

Cavit Paşa Konağı, Kadıköy Bağdat Caddesi üzerinde bugüne kadar yok edilen 58 köşkten kalan son iki nadide eserden biri. Atatürk'ün de 5 kez ziyaret ettiği Suadiye Çatalçeşme'deki yıkılmaya yüz tutan Cavit Paşa Konağı'nın geleceği, sonunda Türkiye TURİNG ve Otomobil Kurumu'na 15 yıllığına devri ile yeni bir boyut kazandı.

Yıldız Sarayı Kumandanı Cavit Paşa'nın ünlü konağı, birkaç ağacın arkasına saklanmış geleceğini beklemeye koyulmuştu. Sonunda konağın koruma altına alınması için başvurmadık yer bırakmayan Kadıköylülerin bu arzusuna TURİNG kayıtsız kalmadı. TURİNG, konağı restore edip, kültür ve turizm amaçlı kullanacak. Türkiye TURİNG ve Otomobil Kurumu Başkanı Dr. Uğur İbrahimhakkıoğlu, "Tarihe mal olmuş Cavit Paşa Konağı'nın, yeni sahipleri Doç. Dr. Ceylan Daş ve Hidayet Daş'dan 15 yıllığına bedelsiz olarak Kurum'a devrini sağladık. Aziz Atamızın pek çok kez ziyaret ettiği bu yapıyı kurtararak kültürümüze kazandırmak istiyoruz. Gerekli anlaşma yapılmış olup, teknik sözleşmenin tamamlanmasından sonra restorasyona başlayacağız. Daha sonra, turizm ve kültür amaçlı olarak kullanıma açacağız. Böylece Kurum'un asıl işlevlerinden birini daha yerine getirmiş olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Kadıköylülerin şahsında tüm İstanbullulara hayırlı olsun" dedi.

Başkanlığa devam

Çelik Gülersoy'dan sonra TURİNG'in başına geçen Dr. Uğur İbrahimhakkıoğlu, 24 Ocak Cumartesi günü yapılan Olağanüstü Genel Kurulu'nda başkanlığa aday olan Başaran Ulusoy'u büyük farkla geçerek başkanlığa devam etti. Rekor düzeyde (400) TURİNG üyesinin katılımı ile gerçekleşen Olağanüstü Genel Kurul'da, 253 üye "Ulusoy'un seçim isteğine "Hayır" dedi. 143 üye Ulusoy'un isteği doğrultusunda oy kullanırken, 4 üye çekimser kaldı.

Dr. Uğur İbrahimhakkıoğlu
(TURİNG Başkanı)

SAFRANBOLU Ekspres
GÜNLÜK SİYASİ BAĞIMSIZ GAZETE
9 ŞUBAT 2009 PAZARTESİ "DÜNYA MİRAS KENTİ SAFRANBOLU" YIL: 5 SAYI: 1356

TTOK Beybağı Sokak'ın çehresini değiştirecek

Türkiye Turing otomobil Kurmu Başkanlığı tarafından Çelik Gülersoy caddesi Beybağı sokakta yapılmnaya başlanan 18 evin restorasyonu ile sokağın çehresi değişecek.

Geçtiğimiz aylarda ilçemize gelen TTOK Başkanı Dr. Uğur İbrahim Hakkıoğlu'nun gazetemize verdiği bilgiye göre bu sokakta yer alan 18 evin onarımı ve cephe giydirilmesi bittikten sonra sokağın trafiğe kapatılması konusunda çalışamalar yapılıyor. Sokak aynı zamanda eski fenerlerle aydınlatılarak turistlerin burayı yürüyerek gezmeleri hedefleniyor. Beyubağı sokakta TTOK'nın yapacağı bu proje ile turizm bölgesinde bir cazibe noktası olacak.

TTOK Başkanı Dr. İbrahim Hakkıoğlu konu hakkında şunları söylemişti: "Safranbolu tarihi Osmanlı ve Türk Kültür mimarisinin oluşumuna kadar uzanmaktadır. Bunu mutlak suretle korumak ve tanıtmak zorundayız. Biz bu amaçla proje geliştirdik, bunu Koruma Kurulundan da geçirdik. İçinde bulunduğumuz tarihi şehir merkezi içersinde bulunan çelik Gülersoy caddesinde bulunan Beybağı sokakta 6 adet tarihi konağı satın aldık ve bunları restore ettireceğiz. Ayrıca vatandaşlara ait evlerin cephelerini ve çatılarını da yenileyerek Türk Kültürüne sahip çıkacağız. Sokak içersindeki taş yapıyı da yenilemek sureti ile özüne döndüreceğiz. Sokak aydınlatmalarını da eski fenerlerle yapacağız. Söz konusu sokağın trafiğe kapatılması konusunda çalışmalarımız var. Safranbolu'da en büyük sıkıntı bu. Sokak aralarında otopark hem dokuyu bozuyor, turistlerin tarihi dokudan aldığı zevki engelliyor.

Biz kurum olarak tesislerimiz içindeki arsayı otopark yapmak sureti ile bu sorunu çözmek istiyoruz. Turistlerin tarihi dokuyu yürüyerek gezmeyi sağlamayı düşünüyoruz. Koruma kurulundan da bu izazeti aldık" dedi

